

İstanbul, 18.07.2024

DUYURU 620

Konu: 30.06.2024 Tarihli geçici vergi hesaplamalarında kullanılacak enflasyon düzeltme katsayıları, enflasyon düzeltmesine ilişkin kimi hususlar ve geçici vergi beyannamesinde düzeltilmiş bilançonun da beyan edileceği hk.

Bilindiği üzere 2024 yılının ilk geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi uygulanmamıştı. 2024 yılının ikinci geçici vergi beyan dönemine yaklaşırken İdarenin enflasyon düzeltmesi yapıldığında gerekli olacak kimi oranları açıklaması ve bilançonun sunumu zorunluluğunu getiren duyuruda bulunması düzeltmenin ertelenmeyeceği izlenimini oluşturmuştur. Mevcut yasal düzenlemelere göre 2024 yılının ikinci geçici vergi beyan döneminde enflasyon düzeltmesi uygulaması gerekmele birlikte, halen dahi İdarenin yayımlayacağı bir sirküler ile enflasyon düzeltmesinin sonraki dönemlere ertelenmesi mümkündür. Buna ilişkin olarak da uygulayıcılarda güçlü bir beklenti bulunmaktadır.

Nihayetinde eğer bir erteleme olmaz ise 30.06.2024 tarihi itibarıyla hazırlanacak geçici vergi beyannamesine esas kazancın tespitinde enflasyon düzeltmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin dikkate alınması gerektirmektedir.

Bu kapsamda 30.06.2024 tarihli enflasyon düzeltmesinde kullanılacak katsayılar ve kimi hususlar aşağıda belirtilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Haziran ayna ilişkin yurt içi üretici fiyat endeksi 3483,25 olarak açıklamıştır.

Taşıma Katsayısı (31.12.2023 tarihinde düzeltilmiş kıymetler için)

Düzeltilme işlemine tabi tutulacak bilançoda yer alan iktisadi kıymetlerden bazılarının düzeltmeye esas tarihleri, düzeltme yapılmış bir tarihten öncesine gidebilir. Bu takdirde bu tür iktisadi kıymetler için yeniden düzeltmeye esas tarihe kadar inerek, uygun düzeltme katsayısını bulmaya gerek yoktur; düzeltme yapılan en son bilançoda, bu iktisadi kıymete ait değerlerin uygun bir katsayı ile çarpılması düzeltme işlemi için yeterlidir.

Bu kapsamda, bilançodaki parasal ve parasal olmayan tutarların, taşıma katsayısı kullanılarak ilgili dönemin sonundaki yeni değerlerinin hesaplanmasına "taşıma" denilir ve hesaplama işlemi "taşıma katsayısı" kullanılarak yapılır.

30.06.2024 tarihi itibarıyla taşıma katsayısı ($3483,25/2915,02=$) 1,19493 olarak hesap edilmektedir.

Düzeltilme Katsayıları (2024 yılında bilançoaya dahil olan parasal olmayan kıymetler için):

Ay	Düzeltilme Katsayısı
Ocak 2024	1,14747
Şubat 2024	1,10613
Mart 2024	1,07085
Nisan 2024	1,03361
Mayıs 2024	1,01376
Haziran 2024	1

Stoklara İlişkin “Basit Ortalama Yöntemi” Düzeltilme Katsayısı:

“Basit ortalama yöntemi”nde düzeltilme katsayısı, mali tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin (Yİ-ÜFE), bu endeks ile bir önceki geçici vergi döneminin sonundaki fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) toplamının ikiye bölünmesi sonucu bulunan endekse bölünmesiyle elde edilen katsayı olarak hesaplanır ve düzeltmeye esas tutar olarak da düzeltilme işlemine tabi tutulan bilançoada yer alan stoklara ait değerler esas alınır.

30.06.2024 tarihli enflasyon düzeltilmesinde kullanılacak basit ortalama yöntem düzeltilme katsayısı 1,03421 olarak hesap edilmektedir.

Muhasebeleştirme ve Kar/Zararın Tespiti

Geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibarıyla oluşan kâr ya da zarar, “698-Enflasyon Düzeltilme Hesabı”nın bakiyesine göre bulunacaktır.

“698-Enflasyon Düzeltilme Hesabı”nın bakiyesi, “648-Enflasyon Düzeltilmesi Kârları/ 658-Enflasyon Düzeltilmesi Zararları” hesapları aracılığıyla “Dönem Kârı veya Zararı Hesabı”na devredilerek kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kâr ya da zararı görülmüş olacaktır.

Önceki Yıldan Devreden Matrahtan Düşülebilir Geçmiş Yıllar Zararının (Önceki Yıl Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde Devreden ve Kullanılmayan Mali Zararların) Durumu

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, 2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken, (düzeltilme öncesi bilançolara dayanan) 2023 ve önceki hesap dönemlerine ait indirilemeyen geçmiş yıl mali zararlarını mukayyet değerleri ile dikkate alacaklardır.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının, (5) numaralı bendinin son paragrafında “Matrahın tespitinde, kanunen kabul edilmeyen giderler, istisnalar ve geçmiş yıl mali zararları enflasyon düzeltilmesine tâbi tutulmuş tutarları ile dikkate alınır.” hükmü yer almaktadır.

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri 2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken, (düzeltilmiş 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoaya dayanan) 2024 ve sonraki hesap dönemlerine ait geçmiş yıl mali zararlarını, enflasyon düzeltilmesi yapma şartlarının varlığına/devamına bağlı olarak, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulmuş tutarları ile dikkate alacaklardır.

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler ve İstisnaların Durumu

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri 2024 hesap dönemine ilişkin verilecek geçici vergi beyannameleri ile yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken;

- Bilanço üzerinde düzeltmeye tabi tutulan parasal olmayan kıymetlerden kaynaklanan kanunen kabul edilmeyen giderleri düzeltilmiş tutarlarıyla,
- Vergiden istisna edilmiş olan kazançlarını ise bu kazançların belirlenmesine esas bilançoların düzeltilmesi sonucu oluşan farkları da içerecek şekilde belirlenen tutarlarıyla dikkate alacaklar, beyanname üzerinde ayrıca bir düzeltme yapmayacaklardır.

Bu kapsamda, ödenen trafik para cezası, binek otomobillere ilişkin akaryakıt gibi harcamaların gider olarak dikkate alınamayacak kısmı, gider olarak dikkate alınamayacak olan motorlu taşıtlar vergisi ödemeleri gibi harcamalar, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulmayacağından, beyanname mevcut tutarları üzerinden kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır. Fazladan ayrılmış amortisman tutarları gibi giderler, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulacağından, beyanname düzeltilmiş tutarları üzerinden kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

Enflasyon Düzeltmesi Yapılan Geçici Vergi Döneminde Beyannameye Bilanço Eklenmesi Gerektiği

555 Sıra No.lu VUK Tebliği uyarınca enflasyon düzeltmesi yapma ve geçici vergi beyanname verme zorunluluğu bulunan mükelleflerce, enflasyon düzeltilmesinin yapıldığı geçici vergi ve hesap dönemlerine ilişkin gelir/kurumlar beyannamelerine düzeltilmiş (düzeltme sonrası) bilanço eklenir.

Nitekim Dijital Vergi Dairesi web sitesinde yer alan 17.07.2024 tarihli duyuruda bilanço usulünde defter tutan ve Tek Düzen Hesap Planı kullanan mükelleflerin 2024/2. dönem kurum geçici vergi ve gelir geçici vergi beyannamelerinde cari döneme ilişkin bilanço bilgilerini beyan etmelerinin zorunlu hale geldiği belirtilmiştir.

Enflasyon Düzeltmesi İşlemlerinde Kullanılacak 2024/Ocak-Haziran Aylarına Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranları

17.07.2024 Tarih ve VUK-170/2024-8/Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması-16 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri/170 uyarınca 2024/Ocak, 2024/Şubat, 2024/Mart, 2024/Nisan, 2024/Mayıs ve 2024/ Haziran aylarına ilişkin ortalama ticari kredi faiz oranlarına aşağıda yer verilmiştir.

Dönem	Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (%)
2024 / Ocak	54,82
2024 / Şubat	55,24
2024 / Mart	60,97
2024 / Nisan	68,46
2024 / Mayıs	66,68
2024 / Haziran	64,27

Durum bilgilerinize sunulur.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. ERİŞ Bağımsız Denetim ve YMM AŞ'ye, işbu belgenin içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Saygı ile,
**ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**